

ПРОГРАМА розвитку освіти Закарпаття на 2013 – 2022 роки

Загальна частина

Освітній процес Закарпатської області протягом останніх років розвивається відповідно до потреб і особливостей регіону, у напрямку підвищення якості освіти, економічної ефективності функціонування навчальних закладів, поліпшення доступу до якісних освітніх послуг.

Однак темпи перетворень не повною мірою задовольняють потреби особистості, суспільства і держави, тому освітня сфера області потребує модернізації змісту та корекції розвитку як в цілому, так і кожної з її галузей.

Разом з тим, потребує особливої уваги питання про соціалізацію дітей з особливими освітніми потребами, зокрема, розширення мережі спеціальних та інклюзивних класів. Надзвичайно важливою передумовою цього є здобуття ними освіти відповідного рівня, що відкриває їм шлях до соціального та професійного зростання, реалізації власних здібностей та потреб.

Вимогою часу є оптимізація мережі навчальних закладів та покращення надання якісних освітніх послуг.

Сучасний зміст шкільної освіти вимагає найновіших технологій, передусім інформаційно-комунікаційних. У зв'язку з цим перед сучасною системою освіти постала важлива соціальна та економічна проблема – підготовка фахівців, здатних ефективно використовувати як наявний інформаційний потенціал суспільства, так і той, що тільки формується. Успіх вирішення цієї проблеми значною мірою залежить від облаштування системи освіти засобами інформатизації, відповідність їх державним стандартам і впровадження новітніх інформаційно-комунікаційних технологій та від рівня оволодіння ними усіма учасниками навчально-виховного процесу.

До нової програми для шкіл I ступеня включено навчальний предмет «Сходинки до інформатики», але якісне викладання буде проблемним через незадовільне забезпечення навчальними комп'ютерними комплексами загальноосвітніх шкіл I ступеня.

Поряд з досить високим показником підключення навчальних закладів до мережі Інтернет, проблематичним залишається якісний доступ та підключення до мережі, особливо у населених пунктах гірської місцевості.

Загальна характеристика Програми зазначена у Паспорті Програми.

1. Мета Програми

Програму розроблено з метою створення умов для підвищення якості дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти, самореалізації кожної особистості, забезпечення розвитку освітньої галузі у напрямку її відповідності сучасним інформаційно-комунікаційним технологіям та реаліям часу.

2. Шляхи і способи розв'язання проблеми

Для реалізації поставлених завдань необхідно здійснити наступне:

У дошкільній освіті:

1. Забезпечити виконання вимог Закону України «Про дошкільну освіту» в частині забезпечення доступності й безоплатності здобуття дошкільної освіти, різнобічного розвитку дитини дошкільного віку, збереження і зміцнення її здоров'я, пріоритетної ролі сім'ї у вихованні та розвитку дитини.

2. Сприяти розвитку та збереженню мережі дошкільних навчальних закладів незалежно від підпорядкування, типів та форм власності.

3. Практикувати відкриття дошкільних навчальних та груп з різними джерелами фінансування. Розширювати та удосконалювати мережу навчально-виховних комплексів «Дошкільний заклад – загальноосвітня школа».

У загальній середній освіті:

1. Продовжити роботу щодо оптимізації мережі загальноосвітніх навчальних закладів відповідно до освітньо-культурних потреб населення та створення умов щодо обов'язковості здобуття учнями повної загальної середньої освіти.

2. Створити належні умови та забезпечити діяльність міжшкільних навчально-виробничих комбінатів для повного задоволення потреб випускників загальноосвітніх шкіл в одержанні первинної професійної підготовки.

3. Удосконалити профорієнтаційну роботу з учнями 5 – 9 класів з метою більш раннього вибору ними галузі майбутньої професійної діяльності.

4. Започаткувати щорічну загальнообласну премію для відзначення інтелектуального потенціалу Закарпаття – переможців III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України.

5. Щороку відзначати випускників, які за результатами зовнішнього незалежного оцінювання отримали максимальні 200 балів з предмета, та переможців IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів, надавати премії вчителям, які їх підготували.

6. Вживати заходи щодо створення мережі позашкільних навчальних закладів – територіальних малих академій наук учнівської молоді.

7. Забезпечити висвітлення та гласність результатів діяльності освітньої галузі у засобах масової інформації.

8. Здійснювати підтримку щодо розвитку українських освітніх та культурних осередків і шкіл за кордоном.

В освіті дітей з особливими потребами:

1. Здійснити оптимізацію мережі спеціальних шкіл-інтернатів для дітей з вадами фізичного та розумового розвитку.

2. Забезпечити створення освітньо-реабілітаційного простору у закладах освіти різних типів та умов для впровадження інклюзивного навчання, формування життєвої компетентності учнів.

3. Практикувати проведення обласних, районних і міських конференцій, семінарів, засідань за круглим столом з розгляду питань, спрямованих на вирішення проблем освіти дітей-інвалідів з обмеженими фізичними можливостями та розумовими вадами.

В інформатизації навчально-виховного процесу:

1. На виконання Державної цільової програми впровадження у навчально-виховний процес загальноосвітніх навчальних закладів інформаційно-комунікаційних технологій «Сто відсотків» забезпечувати усі загальноосвітні навчальні заклади комп'ютерною технікою.

2. Провести інвентаризацію комп'ютерної техніки, визначити рівень її зношеності з метою оновлення.

3. Створити систему дистанційного навчання дітей з обмеженими можливостями та дітей, які перебувають на довготривалому лікуванні.

4. Створити систему веб-сайтів усіх навчальних закладів для опублікування кращих освітянських надбань, підтримки колективної та індивідуальної комунікації, формування мережних професійних об'єднань.

5. Сформувати єдине освітнє середовище, забезпечити інформаційну інтеграцію освітніх ресурсів, безпеку інформаційного наповнення веб-сайтів.

6. Сприяти забезпеченню загальноосвітніх навчальних закладів сучасними системними і прикладними програмними продуктами.

7. Забезпечити доступ учнів та учителів загальноосвітніх навчальних закладів до високоякісних локальних і мережних освітніх інформаційних ресурсів.

8. Проводити серед дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних та професійно-технічних навчальних закладів конкурс на кращий веб-сайт.

9. Забезпечити заклади освіти електронними засобами навчання (електронними бібліотеками, віртуальними лабораторіями, електронними підручниками тощо).

У позашкільній освіті:

1. Систематично проводити навчання серед молодіжних і дитячих лідерів. Сприяти діяльності школи молодого керівника.

2. Поширювати практику організації профільних таборів, навчально-оздоровчих зборів для різних категорій школярів (лідерів учнівського самоврядування, юних спортсменів, техніків, екологів, журналістів, дитячих художніх колективів тощо).

3. Вивчати та пропагувати кращий досвід військово-патріотичного та фізичного виховання, організації та проведення у навчальних закладах краєзнавчо-пошукової роботи.

4. Скоординувати систему проведення обласних масових заходів для дітей та юнацтва.

**Обласні щорічні свята, конкурси, змагання, фестивалі
для дітей та юнацтва**

Назва заходів	Термін проведення
Новорічні, Різдвяні свята для дітей	Грудень – січень
Фестиваль естрадної пісні «Різдвяна зіронька»	Січень
Краєзнавча конференція «Краса і біль України»	Лютий
Конкурс дитячої творчості «Знай і люби свій рідний край»	Березень
Конкурс учнівської творчості з вивчення спадщини Т. Г. Шевченка	Лютий
Військово-патріотична спортивна гра «Зірниця»	Квітень – травень
Фізкультурно-патріотичний фестиваль школярів України «Козацький гарт»	Квітень – травень
Збір-змагання «Школа безпеки»	Квітень – травень
Відзначення переможців III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України	Квітень
Фестиваль дружин юних пожежників	Квітень
Конкурс КВК юних інспекторів руху	Квітень
Еколого-натуралістичний фестиваль «Золотий нарцис»	Травень
Міжнародний день захисту дітей	Червень
Відзначення випускників, які за результатами зовнішнього незалежного оцінювання отримали максимальні 200 балів з предмета	Червень
Всеукраїнська дитячо-юнацька військово-патріотичної гра «Сокіл» («Джура»)	Липень
Всеукраїнський осінній колоквиум школярів «Космос. Людина. Духовність»	Вересень
Акція «Молодь за здоровий спосіб життя»	Листопад
Інші конкурси	Протягом року

У спортивно-масовій діяльності:

1. Збільшити кількість навчальних закладів області, які працюють за міжнародними проектами «Європейська мережа шкіл здоров'я», «Сприяння просвітницькій роботі «рівний-рівному» серед молоді щодо здорового способу життя», інших відповідних міжнародних програм.

2. Провести конкурс на кращий шкільний спортивний комплекс.
3. Сприяти розширенню мережі спеціалізованих класів із різних видів спорту у загальноосвітніх навчальних закладах області.
4. Щороку проводити спортивно-масові заходи серед школярів.

Спортивно-масові заходи управління освіти і науки облдержадміністрації

Назва заходів	Термін проведення
Спартакіада школярів області з видів спорту: греко-римська боротьба; волейбол; баскетбол; гандбол; легка атлетика; дзюдо; теніс; настільний теніс; футбол; важка атлетика; шахи	Протягом року за окремим графіком
«Старти надій»	Червень
Обласний тур Всеукраїнських змагань «Діти – олімпійські надії»	Травень
Обласні змагання до Дня здоров'я, фізкультури і спорту	
Обласний тур Всеукраїнських змагань з футболу «Шкіряний м'яч»	Згідно з графіком
Першість області серед команд ДЮСШ з футболу	Згідно з графіком
Відкрита першість області з футболу серед ДЮСШ	Згідно з графіком
Першість області серед ДЮСШ з:	
баскетболу;	Три тури за графіком
волейболу;	Три тури за графіком
греко-римської боротьби;	Квітень
важкої атлетики;	Квітень
гандболу;	Відповідно до графіка
настільного тенісу;	
легкої атлетики	
Олімпійський день бігу	Квітень

Першість області з багатоборства	Травень
Участь команди області у всеукраїнських та міжнародних змаганнях	Протягом року

В організації кадрової політики:

1. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 29 червня 1999 № 1159 «Про підготовку фахівців для роботи в сільській місцевості» поліпшити роботу із професійного відбору випускників шкіл, які проживають у сільській місцевості, для навчання за цільовими направленнями у педагогічних вищих навчальних закладах.

2. Розробити інформаційну комп'ютерну програму «Кадри» і систематизувати існуючу базу даних про педагогічні та керівні кадри закладів освіти.

3. Організувати постійно діючий семінар керівників і спеціалістів органів управління освітою з питань:

удосконалення роботи з управління освітньою галуззю;
фінансово-господарської діяльності;
трудового законодавства України.

4. На допомогу керівникам, педагогічним працівникам регулярно (один раз у квартал) видавати збірник нормативно-правових, інструктивних матеріалів з питань розвитку дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти.

3. Завдання і заходи Програми

Основне завдання Програми:

підвищити якість освіти шляхом удосконалення і розвитку матеріально-технічної бази навчальних закладів;

вирішити завдання, що стоять перед освітньою галуззю освіти області у нових економічних та соціокультурних умовах;

забезпечити розвиток дитини згідно з її індивідуальними задатками, здібностями, потребами.

Завдання і заходи щодо реалізації Програми викладено у додатку 2 до Програми.

4. Фінансування, етапи і строки реалізації Програми

Фінансування заходів, визначених Програмою, здійснюватиметься у межах асигнувань обласного бюджету, а також за рахунок інших джерел фінансування, незаборонених законодавством України.

(млн.грн)

Строк виконання Програми	2013 – 2022 роки
Обсяг фінансування у 2013 році, у тому числі бюджетні / позабюджетні	16,4 / 0,1
Обсяг фінансування у 2014 році, у тому числі бюджетні / позабюджетні	17,2 / 0,1

Обсяг фінансування у 2015 році, у тому числі бюджетні / позабюджетні	17,5 / 0,1
Обсяг фінансування у 2016 році, у тому числі бюджетні / позабюджетні	17,7 / 0,1
Обсяг фінансування у 2017 році, у тому числі бюджетні / позабюджетні	18,1 / 0,0
Обсяг фінансування у 2018 році, у тому числі бюджетні / позабюджетні	18,5 / 0,1
Обсяг фінансування у 2019 році, у тому числі бюджетні / позабюджетні	19,6 / 0,1
Обсяг фінансування у 2020 році, у тому числі бюджетні / позабюджетні	20,2 / 0,0
Обсяг фінансування у 2021 році, у тому числі бюджетні / позабюджетні	21,0 / 0,1
Обсяг фінансування у 2022 році, у тому числі бюджетні / позабюджетні	21,7 / 0,1
Обсяги фінансування у 2013 – 2022 роках, у тому числі бюджетні / позабюджетні Всього:	187,9 / 0,8

5. Результати та ефективність Програми

Виконання Програми сприятиме:

забезпеченню стабільності функціонування, підвищенню якості навчально-виховного процесу та рівня організації роботи дошкільних, загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів;

покращенню якості освіти дітей з особливими потребами; створенню належних умов для функціонування і розвитку інклюзивної освіти;

покращенню навчально-методичного та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу;

створенню єдиного освітнього простору на основі наступності та інтеграції змісту освіти.

6. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Координація та контроль за ходом виконання Програми здійснюється управлінням освіти і науки облдержадміністрації.

ПАСПОРТ
Програми розвитку освіти Закарпаття на 2013 – 2022 роки

Ініціатор розроблення Програми	Обласна державна адміністрація
Підстава для розроблення Програми	Закон України «Про місцеві державні адміністрації», рішення регіональної ради з питань взаємодії місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування
Розробник Програми	управління освіти і науки облдержадміністрації
Відповідальний виконавець Програми	управління освіти і науки облдержадміністрації
Учасники Програми	управління освіти і науки облдержадміністрації, Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти, органи місцевого самоврядування та органи виконавчої влади
Строки виконання Програми	2013 – 2022 роки
Фінансове забезпечення Програми	обласний бюджет та інші джерела, незаборонені законодавством
Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми	заходи Програми реалізуються за рахунок коштів обласного бюджету у сумі 184,6 млн. гривень та за рахунок інших джерел у сумі 0,8 млн. гривень

Найменування завдання	Найменування показника	Значення показника										Найменування заходів	Головний розпорядник бюджетних коштів	Джерела фінансування	Прогнозний обсяг фінансових ресурсів для виконання завдання, млн. грн.	у тому числі за роками										
		усього	за роками													2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
			2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021															2022
кількість наданих послуг	940	110	110	90	90	90	90	90	90	90	90	3) надання послуг з технічного обслуговування комп'ютерної техніки (встановлення пакетів програмного забезпечення, інсталяція)	Управління освіти і науки облдержадміністрації	Обласний бюджет	8,8	1,0	1,2	0,9	0,9	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
кількість закладів, які мають доступ до мережі Інтернет												4) здійснення під'єднання закладів освіти до мережі Інтернет	Управління освіти і науки облдержадміністрації	Обласний бюджет	1,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
кількість комплектів	1000	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	5) забезпечення закладів освіти електронними засобами навчання (електронними бібліотеками, віртуальними лабораторіями, електронними підручниками тощо)	Управління освіти і науки облдержадміністрації	Обласний бюджет	6,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7	0,8	0,8	
кількість проведених конкурсів												6) забезпечення проведення конкурсу на кращий сайт навчального закладу	Управління освіти і науки облдержадміністрації	Обласний бюджет	0,5		0,1		0,1		0,1		0,1		0,1	0,1

Найменування завдання	Найменування показника	Значення показника										Найменування заходів	Головний розпорядник бюджетних коштів	Джерела фінансування	Прогнозний обсяг фінансових ресурсів для виконання завдання, млн. грн.	у тому числі за роками										
		усього	за роками													2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
			2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021															2022
Разом за завданням 3															64,5	5,8	6,5	6,2	6,4	6,2	6,4	6,6	6,6	6,9	6,9	
														<i>Обласний бюджет</i>	<i>64,1</i>	<i>5,8</i>	<i>6,4</i>	<i>6,2</i>	<i>6,3</i>	<i>6,2</i>	<i>6,4</i>	<i>6,5</i>	<i>6,6</i>	<i>6,8</i>	<i>6,9</i>	
														<i>Інші джерела фінансування</i>	<i>0,4</i>		<i>0,1</i>	<i>0,1</i>			<i>0,1</i>		<i>0,1</i>			
4 Зміцнення навчально-методичної та матеріально-технічної бази закладів освіти	кількість класів, забезпечених обладнанням	600	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	1) забезпечення проведення модернізації матеріально-технічної бази закладів освіти, (забезпечення сучасним обладнанням, предметами довгострокового користування, меблями, інвентарем, оновлення інвентарю тощо)	Управління освіти і науки облдержадміністрації	Обласний бюджет	35,5	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	4,0	4,0	4,5	5,0
	кількість одиниць												2) забезпечення технологічним, кухонним обладнанням їдалень, харчоблоків закладів освіти, оновлення інвентарю	Управління освіти і науки облдержадміністрації	Обласний бюджет	14,2	1,0	1,1	1,1	1,2	1,2	1,4	1,4	1,9	1,9	2,0

Найменування завдання	Найменування показника	Значення показника										Найменування заходів	Головний розпорядник бюджетних коштів	Джерела фінансування	Прогнозний обсяг фінансових ресурсів для виконання завдання, млн. грн.	у тому числі за роками																								
		усього	за роками													2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022															
			2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021															2022														
												пожежогасіння тощо)																												
												7) забезпечення проведення капітального ремонту, реконструкції, виготовлення проектної документації та її експертиза, проектно-вишукувальні роботи, придбання буді-вельних матеріалів	Управління освіти і науки облдержадміністрації	Обласний бюджет	30,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Разом за завданням 4															104,0	9,2	9,3	9,5	9,5	9,7	10,0	10,9	11,4	11,9	12,6															
														Обласний бюджет	103,6	9,1	9,3	9,4	9,5	9,7	9,9	10,9	11,4	11,9	12,5															
														Інші джерела фінансування	0,4	0,1	0,1			0,1														0,1						

Найменування завдання	Найменування показника	Значення показника										Найменування заходів	Головний розпорядник бюджетних коштів	Джерела фінансування	Прогнозний обсяг фінансових ресурсів для виконання завдання, млн. грн.	у тому числі за роками												
		усього	за роками													2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022			
			2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021															2022		
Разом за завданням 6															1,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
														Обласний бюджет	1,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Разом за Програмою															188,7	16,5	17,3	17,6	17,8	18,1	18,6	19,7	20,2	21,1	21,8			
у тому числі													Обласний бюджет	187,9	16,4	17,2	17,5	17,7	18,1	18,5	19,6	20,2	21,0	21,7				
													Інші джерела	0,8	0,1	0,1	0,1	0,1		0,1	0,1		0,1	0,1				

Заступник голови ради

А. Сербайло